دوماهنامه مطالعات کاربردی در علوم مدیریت و توسعه
سال دهم، شماره ۴ (پیاپی: ۵۹)، مهر ۱۴۰۴

بررسی نقش کارآفرینی در توسعه اقتصادی (مطالعه موردی: شرکت مهد کهن)

محمد رضا نادی [۱]

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۴/۱۸
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۶/۳۰
کد مقاله: ۳۸۱۱۰

چکـیده

تحولات و تغییرات سریع و شتابان جامعه بین‌المللی، گذر از جامعه سنتی به جامعه اطلاعاتی و همچنین تغییر اقتصاد ملی به اقتصاد جهانی، نیازمند راهکارهای مختلفی جهت فراهم کردن امکان رشد و توسعه اقتصادی در جامعه می‌باشد. بی‌تردید کارآفرینی نقش بسیار کلیدی در توسعه اقتصادی و پایدار همه جوامع دارد. هدف پژوهش حاضر، بررسی نقش کارآفرینی در توسعه اقتصادی مطالعه موردی: (شرکت مهد کهن) می باشد. . این پژوهش به لحاظ هدف، کاربردی و از لحاظ ماهیت و روش انجام، توصیفی– تحلیلی می¬باشد. در این راستا، از مدل تصمیم‌گیری چندمعیاره AHP (فرآیند تحلیل سلسله مراتبی) بهبود یافته به منظور ارزیابی دقیق‌تر عوامل مؤثر بر توسعه اقتصادی استفاده شده است. این مدل به ما کمک می‌کند تا وزن و اهمیت هر یک از عوامل کارآفرینی را در میزان تأثیرگذاری بر شاخص‌های اقتصادی مشخص کنیم. یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهد که نوآوری در ارائه خدمات، ایجاد فرصت‌های شغلی جدید و افزایش رقابت‌پذیری، از جمله مهم‌ترین عواملی هستند که از طریق فعالیت‌های کارآفرینانه شرکت مهد کهن، به توسعه اقتصادی کمک کرده‌اند. این عوامل با افزایش تولید ناخالص داخلی، کاهش نرخ بیکاری و بهبود کیفیت خدمات، اثرات مثبتی بر اقتصاد داشته‌اند. در نهایت، این پژوهش بر اهمیت حمایت از کارآفرینی و توسعه آن به عنوان یک استراتژی مؤثر برای دستیابی به رشد اقتصادی پایدار تأکید می‌کند.

واژگـان کلـیدی: کارآفرینی، توسعه اقتصادی، شرکت مهد کهن، روش AHP بهبود یافته

۱- دکتری مدیریت اجرایی راهبردی دانشگاه آزاد اسلامی تهران، تهران، ایران

Phd.nadi@yahoo.com

[Downloaded from yektaweb2.ir on 2026-11-09]

۱- مقدمه

واژه کارآفرینی بیش از یک قرن است که در ادبیات مدیریت و اقتصاد وارد شده و مانند سایر واژه‌ها تغییرات زیادی را به خود گرفته و از رشد تکاملی برخوردار بوده است. کارآفرینی ابتدا در نظریه‌های اقتصادی تبلور یافته و به عنوان عامل اصلی ایجاد ثروت و یا ارزش اقتصادی شناخته شده و از قرن پانزدهم تاکنون، در کانون مکاتب مختلف اقتصادی قرار داشته است (Galindo,etal,2021:34). کارآفرینی بخش مهمی از نظام اقتصادی است که آثار مهمی بر رشد و توسعه هر کشور دارد. بنابراین، مطالعات بسیاری نقش شرکت های کارآفرین در عملکرد سیستم های اقتصادی را مورد بررسی قرار می دهند (آشنا و همکاران،۱۴۰۲: ۳۹). کارآفرینی، نوآوری و خلاقیت مظهر صنعتی شدن مدرن بوده است و مردم به سرعت با مفهوم کارآفرینی و نوآوری سازگار می شوند. دو عامل موفقیت هر فعالیت کارآفرینی، سازگاری با نوآوری و جریان مستمر سرمایه است. اما عوامل متعددی بر این دو عامل تأثیر می گذارند که عمدتاً ناشی از تأمین مالی و هزینه هاست. این کسب و کارها ویژگی های منحصر به فردی دارند و ماهیت آن ها موجب می شود تا موقعیت خاصی در سیستم اقتصادی داشته باشند (Virglerova,etal,2019:88). محیط فعالیت کسب و کار شامل جنبه های مختلفی است که بر عملکرد کارآفرینی اثر می گذارد. تحلیل محیط کلان به عنوان ابزاری در مدیریت استراتژیک مطرح می شود که اطلاعات مناسبی نسبت به عوامل محیطی را فراهم می آورد (صمدی و همکاران،۱۴۰۰: ۷۶). امروزه ساختار اقتصادی دنیا باگذشته به طور اساسی تفاوت دارد. توسعه پایدار امروز برپایه نوآوری وخلاقیت و استفاده از دانش استوار است. توسعه کارآفرینی درکشور ضمن فراهم آوردن زمینه رشد و توسعه پایدار، مسائل و مشکلات جاری از جمله فقر، نابسامانی اجتماعی و فرهنگی، بیکاری دانش‌آموختگان دانشگاهی و معظل انبوه سایر بیکاران را مرتفع خواهد کرد. در واقع کارآفرینی که به مفهوم کشف و بهره‌برداری از فرصت‌ها به منظور ارزش‌آفرینی در حوزه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه است، پایه و اساس توسعه همه جانبه محسوب می‌شود (Domanska & Zajkowski,2018:12). یکی از جنبه های مقوم اقتصاد مقاومتی، توسعه ی کارآفرینی و ایجاد شرایط مناسب برای توسعه ی کسب و کار است. به گفته ی پژوهشگران اکنون قریب به اتفاق دولت ها پذیرفته اند که ایجاد شرکت های جدید کوچک و متوسط عامل مهمی در رشد اقتصادی بوده و ره آورد آن ایجاد شغل، نوآوری و بهبود بهره وری است (ثنائی پور،۱۳۹۸: ۴۳). کارآفرینی به عنوان یکی از موثرترین راهبردهای توسعه اقتصادی در جهان مدرن، نقش کلیدی در ایجاد اشتغال، افزایش بهره وری و بهبود رقابت پذیری کشورها ایفا می کند. بخش خصوصی به عنوان موتور محرک این فرآیند، با ارائه سرمایه، نوآوری و مدیریت کارآمد، می تواند به رونق اقتصادی صنایع مختلف کمک کند (دسترنج و امیری، ۱۴۰۳: ۲). هدف پژوهش حاضر، بررسی نقش کارآفرینی در توسعه اقتصادی مطالعه موردی: (شرکت مهد کهن) می باشد. کارآفرینی به عنوان نیروی محرکه اصلی در توسعه اقتصادی، با ایجاد نوآوری، فرصت‌های شغلی و افزایش رقابت‌پذیری، نقش حیاتی ایفا می‌کند. شرکت مهد کهن به عنوان یک نمونه موفق، نشان می‌دهد که چگونه کارآفرینی می‌تواند با ارائه خدمات نوین و با کیفیت، به رشد اقتصادی و بهبود رفاه جامعه کمک کند. این بررسی به تحلیل تاثیرات کارآفرینی این شرکت بر شاخص‌های مختلف اقتصادی می‌پردازد.

۲-پیشینه پژوهش

امین عشایری، (۱۴۰۰) مقاله با عنوان؛ بررسی نقش کارآفرینی در تحولات اقتصادی مختلف با هدف توسعه صادرات به این نتیجه رسیدند که در این پژوهش به بررسی روند شاخص های کارآفرینی و شرایط کسب وکار در ایران و مقایسه با دیگر کشور ها از جمله کشورهای همسایه پرداخته میشود. در این کارآفرینی در سال های اخیر رشد چشمگیری داشته و دولت نیز نگاهی مثبت به شرکت های کارآفرین طی سال های اخیر داشته است؛ اما توجه بیشتر در بخش کارافرینی میتواند تقویت کننده صادرات غیر نفتی بوده و به پیشبرد اهداف اقتصادی کمک نماید.

مهدوی، (۱۴۰۱) مقاله با عنوان؛ فرهنگ کار و کارآفرینی و نقش آن در توسعه اقتصادی به این نتیجه رسیدند که فرایند تغییر و تحول مستمر و پرشتاب در آغاز هزاره سوم میلادی، از عمده ترین جریان های حاکم بر حیات بشری و از مهم ترین مشخصات بارز آن به شمار می رود. فرایند «خلاقیت»، «کار» و «کارآفرینی» که اساس و بستر ساز مناسب برای تغییر و تحول و دگرگونی جوامع به شمار می رود، نقش بسیار ارزشمند، بنیادین و تعیین کننده ای را در توسعه اقتصادی و رفاه آن ایفا می کند.

بیگزاده پیه جک، (۱۴۰۲) مقاله با عنوان؛ بررسی جایگاه کارآفرینی در توسعه اقتصادی و اجتماعی به این نتیجه رسیدند که در پژوهش حاضر به نقش و جایگاه کارآفرینی در توسعه اقتصادی اشاره شده و کارآفرینی به عنوان نیروی محرکه اصلی توسعه جوامع مورد توجه قرار می گیردکارآفرینی موتورتوسعه اقتصادی است که بدون آن هیچ کشوری نمی تواند به توسعه ی اقتصادی دست یابد.

حسنی فرد، (۱۴۰۳) مقاله با عنوان؛ نقش کارآفرینی در توسعه اقتصادی به این نتیجه رسیدند که کارآفرینی، مفهومی است که همواره همراه بشر بوده و به عنوان یک پدیده نوین نقش موثری را در توسعه و پیشرفت اقتصادی کشورها یافته است، به طوری که

[Downloaded from yektaweb2.ir on 2026-11-09]

در اقتصاد رقابتی و مبتنی بر بازار امروزه دارای نقش کلیدی است، از این رو تضمین حیات و بقاء کشورها نیازمند نوآوری، ابداع و خلق محصولات و خدمات جدید می باشد.

گالیندو و مندز، (۲۰۲۰) مقاله با عنوان؛ عوامل موثر بر کارآفرینی، نوآوری و رشد اقتصادی به این نتیجه رسیدند که با تجزیه و تحلیل تجربی از فعالیت های کارآفرینی در ۱۳ کشور توسعه یافته و با استفاده از داده های پانل با روش اثرات ثابت، برای دوره ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۷ م نشان می دهد سیاست های پولی و فضای اجتماعی مناسب اثرات مثبتی بر کارآفرینی و نوآوری دارد؛ به گونه ای که مدیریت بهینه بخش پولی فعالیت های کارآفرینی و نوآوری را تشویق می کند.

آپاریسیو، یوربانو و ادریچ، (۲۰۲۱) مقاله با عنوان؛ عوامل نهادی، فرصت های کارآفرینی و رشد اقتصادی به این نتیجه رسیدند که نهادهای غیررسمی در مقایسه با نهادهای رسمی تأثیر بیشتری در فرصت های کارآفرینی دارند و متغیرهایی مانند تعداد مراحل دخیل در شروع یک کسب و کار و پوشش بیمه خصوصی برای دست یابی به اعتبار تأثیر مثبتی بر کارآفرینی و در نتیجه رشد اقتصادی در کشورهای منتخب، به خصوص در کشورهای آمریکا لاتین دارد.

۳-مبانی نظری

واژه کارآفرینی از ریشه فرانسوی (Entreprendre)به معنی متعهد شدن نشات گرفته است . کارآفرینی فرایندی است که در محیطها و مجموعه‌های مختلف اتفاق می‌افتد و طی آن، تغییرات در سیستم اقتصادی از طریق نوآوری‌های افرادی که به فرصت‌های اقتصادی واکنش نشان می‌دهند، رخ می‌دهد که این باعث ایجاد ارزش فردی و اجتماعی خواهد شد(Stoica,etal,2020:17). امروزه با توجه به افزایش جمعیت، کاهش سهم دولت در اشتغال و افزایش سهم بخش خصوصی در اقتصاد، کارآفرینی به عنوان ابزاری در جهت تحقق اهداف اجتماعی، اقتصادی و پویایی جوامع مطرح شده است. کارآفرینی از مهمترین منابع پایان ناپذیر همه جوامع بشری است و کارآفرینان به عنوان صاحبان فکر و ایده با شناسایی و استفاده از فرصت های موجود، اقدام به ایجاد ارزش کرده و از عوامل کلیدی ارتقا بهره وری و رشد اقتصادی محسوب می شوند (ضیا آبادی و همکاران،۱۴۰۳: ۱). در واقع کارآفرینی که به مفهوم کشف و بهره‌برداری از فرصت‌ها به منظور ارزش‌آفرینی در حوزه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه است، پایه و اساس توسعه همه جانبه محسوب می‌شود. در واقع کارآفرینی که به مفهوم کشف و بهره‌برداری از فرصت‌ها به منظور ارزش‌آفرینی در حوزه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه است، پایه و اساس توسعه همه‌جانبه محسوب می‌شود(Vu,2019:20). کارآفرینی فرایندی پیچیده، پویا و نیازمند الزامات گوناگون اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی است که بر گرایش، توانایی و اشتیاق افراد جهت قبول فعالیت های کارآفرینی تأثیر می گذارد. در این بین، دسترسی به منابع مالی یکی از الزامات اساسی توسعه کارآفرینی است (شاه آبادی و همکاران،۱۴۰۲: ۳). مطالعات و تحقیقات نشان می‌دهد کارآفرینی نقش شایسته و بایسته‌ای در رشد و توسعه اقتصادی، حضور فعال در بازارهای جهانی، رقابت، اشتغالزایی پایدار، توسعه عدالت، کاهش فقر، درآمد ملی و حل مشکلات جامعه دولت و بخش عمومی دارد. برای توسعه کارآفرینی در کشور به کارآفرینان توانمند نیاز است. منظور از توسعه کارآفرینی ایجاد فرهنگ کارآفرینی در کشور، تقویت گرایش مثبت عمومی به کارآفرینی و در پی آن افزایش نرخ فعالیت‌های کارآفرینانه است. کارآفرینی نه تنها یک حوزه علمی نوخاسته بلکه یک نوع راه و رسم زندگی است (Jiang,etal,2019:17). فرآیند کارآفرینی؛ یعنی شناخت فرصت ها و به کارگیری منابع برای خلق یک کسب و کار جدید و سودآور. کارآفرینان با مهارتی که در تشخیص موقعیت ها و ایجاد حرکت در جهت توسعه این موقعیت ها دارند، پیشگامان حقیقی تغییر در اقتصاد و تحولات اجتماعی محسوب می شوند (محمد زاده و همکاران،۱۳۹۹: ۱۲۳). کارآفرینی رویکرد استراتژیک و مزیت آفرین در نظام اقتصادی، پایه گذار و آغاز اعمال تغییرات ساختاری در فعالیت های اقتصادی است .کارآفرینی به عنوان یک پدیده نوین در اقتصاد نقش موثری در توسعه و پیشرفت اقتصادی کشورها دارد. در مدیریت اقتصاد شهری، کارآفرینی به عنوان عامل کلیدی رشد و توسعه اقتصادی در عصر مدرن شناخته می شود . کارآفرینی نقشی بسیار کلیدی در توسعه ی جوامع دارد و بدون آن هیچ کشوری نمی تواند به پایداری اقتصادی دست یابد (ناظری و همکاران،۱۴۰۳: ۳).

۴-روش پژوهش

نوع تحقیق از نظر کاربردی و از نظر روش ماهیت جزء روش های تحقیق توصیفی – تحلیلی و پیمایشی است. اطلاعات و داده های مورد نیاز از طریق روش کتابخانه ای و میدانی جمع آوری شده است. در شیوه کتابخانه ای ابتدا به منظور بررسی سوابق و پیشینه موضوع و تبیین چارچوب نظری – مفهومی پژوهش ، کتب مقالات و پایان نامه های موجود مورد مطالعه قرار گرفته است. در مطالعات میدانی با استفاده از مشاهده و مصاحبه ، مراجعه به شرکت داده های مورد نیاز تحقیق جمع آوری می شود. در این پژوهش از مدل AHP بهبود یافته استفاده شده است.

[Downloaded from yektaweb2.ir on 2026-11-09]

۴-۱-روش AHP بهبود یافته برای محاسبه اوزان

روش AHP فازی این پژوهش برگرفته از روش میانگین هندسی باکلی می‌باشد (هاسی و همکاران، ۲۰۰۴). این روش به AHP فازی بهبود یافته (بسط یافته) معروف است. استفاده از روش آنالیز توسعه چانگ به علت محدودیت‌هایی که دارد (ازجمله وزن صفر و منفی) در بیشتر مسائل پاسخگو نیست لذا از روش فازی بهبود یافته استفاده می‌شود. گام‌های این روش در زیر آورده شده است.

فرض کنید $\tilde{P}_{ij}$ مجموعه‌ای از ترجیحات تصمیم‌گیران در مورد یک شاخص نسبت به دیگر شاخص‌ها باشد. ماتریس مقایسات زوجی به صورت زیر تشکیل می‌شود:

$$\tilde{\boldsymbol{A}} = \begin{bmatrix} \mathbf{1} & \tilde{P}_{12} & \tilde{P}_{1n} \\ \tilde{P}_{21} & \mathbf{1} & \tilde{P}_{2n} \\ \tilde{P}_{n1} & \tilde{P}_{n2} & \mathbf{1} \end{bmatrix}$$

که n تعداد عناصر مرتبط در هر سطر است. اوزان فازی هر شاخص ماتریس مقایسات زوجی به وسیله روش میانگین هندسی باکلی به دست می‌آید (هاسی و همکاران، ۲۰۰۴). میانگین هندسی ارزش مقایسات فازی شاخص i به هر شاخص از رابطه به دست می‌آید.

$$\tilde{r}_i = \left(\prod_{j=1}^{n} \tilde{P}_{ij} \right)^{1/n} \qquad i = 1,2,3,\dots,n$$

رابطه ۱

سپس وزن فازی اَمین شاخص به وسیله یک عدد فازی مثلثی نشان داده می‌شود.

$$w_i = r_i \otimes (r_1 \oplus r_2 \oplus \dots \oplus r_m)^{-1}$$

رابطه ۲

بعد از محاسبه فاکتورهای وزن فازی، به وسیله فرمول زیر وزن ها را دیفازی کرده و سپس نرمال می‌کنیم.

$$w_{crisp} = \frac{l + 2m + u}{4}$$

رابطه ۳

در این پژوهش جهت محاسبه وزن در مقایسات زوجی، از عبارات کلامی و اعداد فازی مثلثی مندرج در جدول ۱ استفاده شده است.

جدول ۱-عبارات کلامی و اعداد فازی جهت وزن دهی به معیارها

کد	اولویت ها	معادل فازی اولویت ها		
		حد پایین (L)	حد متوسط (m)	حد بالا (u)
۱	اهمیت یکسان	۱	۱	۱
۲	یکسان تا نسبتا مهمتر	۱	۲	۳
۳	نسبتا مهم تر	۲	۳	۴
۴	نسبتا مهمتر تا اهمیت زیاد	۳	۴	۵
۵	اهمیت زیاد	۴	۵	۶
۶	اهمیت زیاد تا بسیار زیاد	۵	۶	۷
۷	اهمیت بسیار زیاد	۶	۷	۸
۸	بسیار زیاد تا کاملا مهمتر	۷	۸	۹
۹	کاملا مهمتر	۸	۹	۱۰

۴-۲-محاسبه اوزان معیارهای اصلی

گام یک- تشکیل ماتریس تصمیم ادغام شده

این پژوهش شامل سه معیار اصلی راهبردی (A) ، تاکتیکی (B) و عملیاتی (C) است. ابتدا پرسشنامه مقایسات زوجی طراحی شد و در اختیار ۱۰ نفر از خبرگان قرار داده شد. بعد از پاسخگویی، برای محاسبه نرخ ناسازگاری می توان ماتریس را دیفازی نمود سپس نرخ ناسازگاری را محاسبه نمودند که نرخ ناسازگاری ماتریس‌های مقایسات زوجی محاسبه شد و همگی کمتر از ۰.۱ بود سپس مقایسات زوجی توسط روش میانگین هندسی با یکدیگر ادغام شد. نتایج در جدول ۲ زیر آورده شده است.

[Downloaded from yektaweb2.ir on 2026-11-09]

جدول۲- مقایسات زوجی ادغامی معیارها نسبت به هدف (نرخ ناسازگاری:۰.۰۹)

	A	B	C
A	(۱,۱,۱)	(۰.۵۱۵,۰.۵۷۷,۰.۶۶۷)	(۱.۸۱۳,۲.۲۵۱,۲.۶۹۹)
B	(۱.۵,۱.۷۳۳,۱.۹۴۳)	(۱,۱,۱)	(۰.۸۷۱,۱.۱۲۷,۱.۴۹)
C	(۰.۳۷۱,۰.۴۴۴,۰.۵۵۲)	(۰.۶۷۱,۰.۸۸۷,۱.۱۴۹)	(۱,۱,۱)

گام دوم: میانگین هندسی اعداد فازی هر سطر را محاسبه میکنیم (جدول۳).

جدول۳- میانگین هندسی سطرهای ماتریس ادغام شده

(۰.۹۷۷,۱.۰۹۱,۱.۲۱۶)
(۱.۰۹۳,۱.۲۵,۱.۴۲۵)
(۰.۶۲۹,۰.۷۳۳,۰.۸۵۹)

گام سوم: مجموع اعداد فازی جدول ۴ را به صورت ستونی محاسبه میکنیم که به صورت زیر می‌شود.

(۲.۶۹۹,۳.۰۷۴,۳.۵)

گام چهارم: هر سطر عدد فازی جدول ۵ را بر مجموع اعداد فازی سطرها (گام سوم) تقسیم می‌کنیم (جدول۵) . خروجی این گام وزن‌های فازی معیارها می‌باشد.

جدول۵- وزن فازی معیارها

نام معیار	وزن فازی
A	(۰.۲۷۹,۰.۳۵۵,۰.۴۵۱)
B	(۰.۳۱۲,۰.۴۰۷,۰.۵۲۸)
C	(۰.۱۸,۰.۲۳۹,۰.۳۱۸)

گام پنجم: وزن‌های فازی مندرج در جدول ۵ را با استفاده از رابطه $w_{crisp} = \frac{l+2m+u}{4}$ به عدد قطعی تبدیل می‌کنیم و سپس آن‌ها را نرمال می‌کنیم (جدول۶).

جدول٦- وزن قطعی و نرمال شده معیارها

	وزن قطعی	وزن نرمال
راهبردی (A)	۰.۳۶۰	۰.۳۵۴
تاکتیکی (B)	۰.۴۱۳	۰.۴۰۶
عملیاتی (C)	۰.۲۴۴	۰.۲۴۰

با توجه به جدول ۶ نتایج زیر حاصل شده است:

- معیار تاکتیکی (B) با وزن ۰.۴۰۶ اولویت اول را کسب کرده است.
- معیار راهبردی (A) با وزن ۰.۳۵۴ اولویت دوم را کسب کرده است.
- معیار عملیاتی (C) با وزن ۰.۲۴۰ اولویت سوم را کسب کرده است.

۳-۴-محاسبه اوزان زیرمعیارهای راهبردی

معیار راهبردی دارای ۵ زیرمعیار است که مقایسات زوجی ادغامی آن‌ها و نرخ ناسازگاری در جدول زیر آورده شده است.

جدول۷- مقایسات زوجی ادغامی زیرمعیارهای راهبردی (نرخ ناسازگاری:۰.۰۸)

	S11	S12	S13	S14	S15
S11	(۱,۱,۱)	(۱.۲۴۶,۱.۳۹۲,۱.۵۷۸)	(۰.۱۸,۰.۲۰۹,۰.۲۴۷)	(۱.۶۷۲,۲.۴۰۸,۳.۱۵۷)	(۰.۸۹۶,۱.۰۲۵,۱.۱۴۹)
S12	(۰.۶۳۴,۰.۷۱۹,۰.۸۰۳)	(۱,۱,۱)	(۰.۱۹۸,۰.۲۳۵,۰.۲۹۲)	(۱,۱.۰۳۴,۱.۰۷۲)	(۰.۳۲۶,۰.۴۰۵,۰.۵۳۶)
S13	(۴.۰۴۷,۴.۷۸۲,۵.۵۴۸)	(۳.۴۲۴,۴.۲۵۱,۵.۰۴۲)	(۱,۱,۱)	(۰.۸۴۶,۱.۰۰۶,۱.۲۰۱)	(۱.۲۳۱,۱.۵,۱.۷۴۱)
S14	(۰.۳۱۷,۰.۴۱۵,۰.۵۹۸)	(۰.۹۳۳,۰.۹۶۷,۱)	(۰.۸۳۳,۰.۹۹۴,۱.۱۸۲)	(۱,۱,۱)	(۱.۵۱۸,۱.۷۴۸,۲)
S15	(۰.۸۷۱,۰.۹۷۵,۱.۱۱۶)	(۱.۸۶۶,۲.۴۷۲,۳.۰۶۷)	(۰.۵۷۴,۰.۶۶۶,۰.۸۱۲)	(۰.۵,۰.۵۷۲,۰.۶۵۹)	(۱,۱,۱)

به طریق مشابه اوزان معیارها را محاسبه می‌کنیم که به صورت خلاصه در جدول زیر آورده شده است.

جدول ۸- وزن قطعی و نرمال شده زیرمعیارهای راهبردی

	وزن قطعی	وزن نرمال
برنامه ریزی راهبردی (S11)	۰.۱۷۶	۰.۱۷۲
تعهد مدیریت ارشد (S12)	۰.۱۱۱	۰.۱۰۹
بهبود مستمر و نوآوری (S13)	۰.۳۷۱	۰.۳۶۴
معیارهای فرهنگی (S14)	۰.۱۷۶	۰.۱۷۲
فرهنگ کیفیت (*S15*)	۰.۱۸۵	۰.۱۸۲

[Downloaded from yektaweb2.ir on 2026-11-09]

با توجه به جدول ۸ نتایج زیر حاصل شده است:

- شاخص بهبود مستمر و نوآوری (S13) با وزن ۰.۳۶۴ اولویت اول را در بین زیرمعیارهای راهبردی کسب کرده است.
- شاخص فرهنگ کیفیت (S15) با وزن ۰.۱۸۲ اولویت دوم را در بین زیرمعیارهایراهبردی کسب کرده است.
- شاخص معیارهای فرهنگی (S14) و برنامه ریزی راهبردی (S11) با وزن ۰.۱۷۲ هر دو اولویت اولویت سوم را در بین زیرمعیارهای راهبردی کسب کرده است.
- شاخص تعهد مدیریت ارشد (S12) با وزن ۰.۱۰۹ اولویت چهارم را در بین زیرمعیارهای راهبردی کسب کرده است.

۴-۴-محاسبه اوزان زیرمعیارهای تاکتیکی

معیار تاکتیکی دارای ۵ زیرمعیار است که مقایسات زوجی ادغامی آن‌ها و نرخ ناسازگاری در جدول زیر آورده شده است.

جدول ۹- مقایسات زوجی ادغامی زیرمعیارهای تاکتیکی (نرخ ناسازگاری:۰.۰۸)

	S21	S22	S23	S24	S25
S21	(۱,۱,۱)	(۰.۷۹۳,۱.۰۳۱,۱.۳۴۹)	(۱.۸۶۶,۲.۵۰۳,۳.۵۲۳)	(۳.۶۳۱,۴.۳۸۵,۵.۱۸۹)	(۲.۶۰۸,۳.۳۷۲,۴.۴۵۹)
S22	(۰.۷۴۱,۰.۹۷,۱.۲۶)	(۱,۱,۱)	(۰.۲۸۱,۰.۳۷۴,۰.۵۹۵)	(۰.۳۳۴,۰.۴۳۹,۰.۶۶۷)	(۰.۷۶۲,۱.۰۷۳,۱.۵۷۸)
S23	(۰.۲۸۴,۰.۴,۰.۵۳۶)	(۱.۶۸۱,۲.۶۷۶,۳.۵۶)	(۱,۱,۱)	(۰.۳۴۱,۰.۴۶۷,۰.۷۵۸)	(۰.۵۶۲,۰.۷۵۷,۱.۰۴۱)
S24	(۰.۱۹۳,۰.۲۲۸,۰.۲۷۵)	(۱.۵,۲.۲۷۶,۲.۹۹۶)	(۱.۳۲,۲.۱۴,۲.۹۳)	(۱,۱,۱)	(۰.۳۱۸,۰.۳۷۴,۰.۴۶۷)
S25	(۰.۲۲۴,۰.۲۹۷,۰.۳۸۳)	(۰.۶۳۴,۰.۹۳۲,۱.۳۱۳)	(۰.۹۶,۱.۳۲۱,۱.۷۸)	(۲.۱۴۴,۲.۶۷۵,۳.۱۴)	(۱,۱,۱)

به طریق مشابه اوزان معیارها را محاسبه می‌کنیم که به صورت خلاصه در جدول زیر آورده شده است.

جدول ۱۰-وزن قطعی و نرمال شده زیرمعیارهای تاکتیکی

	وزن قطعی	وزن نرمال
ارتباطات (S21)	۰.۴۰۱	۰.۳۸۰
تخصیص منابع لازم (S22)	۰.۱۴۰	۰.۱۳۳
مشارکت کارکنان (S23)	۰.۱۶۱	۰.۱۵۳
اطلاعات و تحلیل آن‌ها (S24)	۰.۱۶۱	۰.۱۵۲
محدودیت‌های نهادی (S25)	۰.۱۹۲	۰.۱۸۲

با توجه به جدول ۱۰ نتایج زیر حاصل شده است:

- شاخص ارتباطات (S21) با وزن ۰.۳۸۰ اولویت اول را در بین زیرمعیارهای تاکتیکی کسب کرده است.
- شاخص محدودیت‌های نهادی (S25) با وزن ۰.۱۸۲ اولویت دوم را در بین زیرمعیارهای تاکتیکی کسب کرده است.
- شاخص مشارکت کارکنان (S23) با وزن ۰.۱۵۳ اولویت سوم را در بین زیرمعیارهای تاکتیکی کسب کرده است.
- شاخص اطلاعات و تحلیل آن‌ها (S24) با وزن ۰.۱۵۲ اولویت چهارم را در بین زیرمعیارهای تاکتیکی کسب کرده است.
- شاخص تخصیص منابع لازم (S22) با وزن ۰.۱۳۳ اولویت پنجم را در بین زیرمعیارهای تاکتیکی کسب کرده است.

۴-۵-محاسبه اوزان زیرمعیارهای عملیاتی

معیار عملیاتی دارای ۵ زیرمعیار است که مقایسات زوجی ادغامی آن‌ها و نرخ ناسازگاری در جدول زیر آورده شده است.

جدول۱۱- مقایسات زوجی ادغامی زیرمعیارهای عملیاتی (نرخ ناسازگاری:۰.۰۸)

	S31	S32	S33	S34	S35
S31	(۱,۱,۱)	(۲.۵۹۸,۳.۴۱۷,۴.۲۹۹)	(۱.۰۱۳,۱.۲۴۳,۱.۴۷۶)	(۲.۸۳,۳.۵۴۷,۴.۲۷۴)	(۰.۷۳۶,۰.۹۹۵,۱.۳۳۲)
S32	(۰.۲۳۳,۰.۲۹۳,۰.۳۸۵)	(۱,۱,۱)	(۲.۱۳,۲.۹۲۲,۳.۶۸۷)	(۰.۱۹۶,۰.۲۴۸,۰.۳۴۶)	(۳.۲۵۷,۳.۹۳۱,۴.۷۷)
S33	(۰.۶۷۸,۰.۸۰۴,۰.۹۸۷)	(۰.۲۷۱,۰.۳۴۲,۰.۴۷)	(۱,۱,۱)	(۰.۲۵۸,۰.۳۲۱,۰.۴۲۴)	(۰.۵۹۹,۰.۸۳۶,۱.۲۳۱)
S34	(۰.۲۳۴,۰.۲۸۲,۰.۳۵۳)	(۲.۸۹۲,۴.۰۲۸,۵.۰۹۴)	(۲.۳۶۱,۳.۱۱۶,۳.۸۸۲)	(۱,۱,۱)	(۰.۴۸۳,۰.۶۲۸,۰.۸۷۴)
S35	(۰.۷۵۱,۱.۰۰۵,۱.۳۵۸)	(۰.۲۱,۰.۲۵۴,۰.۳۰۷)	(۰.۸۱۲,۱.۱۹۶,۱.۶۶۹)	(۱.۱۴۵,۱.۵۹۲,۲.۰۶۹)	(۱,۱,۱)

به طریق مشابه اوزان معیارها را محاسبه می‌کنیم که به صورت خلاصه در جدول زیر آورده شده است.

جدول۱۲- وزن قطعی و نرمال شده زیرمعیارهای عملیاتی

	وزن قطعی	وزن نرمال
ارائه خدمات منطبق با فناوری های جدید (طراحی محصول) (S31)	۰.۳۳۴	۰.۳۲۱
تشویق کارکنان (S32)	۰.۱۹۰	۰.۱۸۲
آموزش ضمن خدمت (S33)	۰.۱۱۸	۰.۱۱۳
تمرکز بر مشتری (S34)	۰.۲۳۰	۰.۲۲۱
مدیریت منابع انسانی (S35)	۰.۱۷۰	۰.۱۶۳

[Downloaded from yektaweb2.ir on 2026-11-09]

با توجه به جدول ۱۲ نتایج زیر حاصل شده است:

- شاخص ارائه خدمات منطبق با فناوری های جدید (طراحی محصول) (S31) با وزن ۰.۳۲۱ اولویت اول را در بین زیرمعیارهای عملیاتی کسب کرده است.
- شاخص تمرکز بر مشتری (S34) با وزن ۰.۲۲۱ اولویت دوم را در بین زیرمعیارهای عملیاتی کسب کرده است.
- شاخص تشویق کارکنان (S32) با وزن ۰.۱۸۲ اولویت سوم را در بین زیرمعیارهای عملیاتی کسب کرده است.
- شاخص مدیریت منابع انسانی (S35) با وزن ۰.۱۶۳ اولویت چهارم را در بین زیرمعیارهای عملیاتی کسب کرده است.
- شاخص آموزش ضمن خدمت (S33) با وزن ۰.۱۱۳ اولویت پنجم را در بین زیرمعیارهای عملیاتی کسب کرده است.

۶-۴-اوزان نهایی زیرمعیارها

وزن نهایی زیرمعیارها از ضرب وزن معیارها نسبت به هدف در وزن نسبی زیرمعیارها نسبت به هر معیار بدست می‌آید. نتایج در جدول۱۳ آورده شده است.

جدول۱۳- وزن نهایی زیرمعیارها

نام معیار	وزن معیار	نام زیرمعیار	وزن نسبی زیرمعیار	وزن نهایی زیرمعیار	اولویت
راهبردی	۰.۳۵۴	S11	۰.۱۷۲	۰.۰۶۱	۸
		S12	۰.۱۰۹	۰.۰۳۹	۱۴
		S13	۰.۳۶۴	۰.۱۲۹	۲
		S14	۰.۱۷۲	۰.۰۶۱	۸
		S15	۰.۱۸۲	۰.۰۶۴	۵
تاکتیکی	۰.۴۰۶	S21	۰.۳۸۰	۰.۱۵۴	۱
		S22	۰.۱۳۳	۰.۰۵۴	۱۰
		S23	۰.۱۵۳	۰.۰۶۲	۶
		S24	۰.۱۵۲	۰.۰۶۲	۷
		S25	۰.۱۸۲	۰.۰۷۴	۴
عملیاتی	۰.۲۴۰	S31	۰.۳۲۱	۰.۰۷۷	۳
		S32	۰.۱۸۲	۰.۰۴۴	۱۲
		S33	۰.۱۱۳	۰.۰۲۷	۱۵
		S34	۰.۲۲۱	۰.۰۵۳	۱۱
		S35	۰.۱۶۳	۰.۰۳۹	۱۳

با توجه به جدول ۱۳ عامل ارتباطات (S21) با وزن ۰.۱۵۴ اولویت اول، عامل بهبود مستمر و نوآوری (S13) با وزن۰.۱۲۹ اولویت دوم و عامل ارائه خدمات منطبق با فناوری های جدید (طراحی محصول) (S31) با وزن ۰.۰۷۷ اولویت سوم را در بین ۱۵ زیرمعیار کسب کرده‌اند همچنین عامل آموزش ضمن خدمت (S33) با وزن ۰.۰۲۷ اولویت آخر را کسب کرده است.

۵-بحث و نتیجه گیری

کارآفرینی به عنوان موتور محرک توسعه اقتصادی، نقشی چندوجهی و اساسی ایفا می‌کند. کارآفرینان با ایده‌های نوآورانه و خلاقانه خود، فرصت‌های جدیدی را در بازار شناسایی کرده و با ایجاد کسب‌وکارهای نوپا، به تولید کالاها و خدمات جدید می‌پردازند. این امر نه تنها منجر به افزایش تولید ناخالص داخلی (GDP) و رشد اقتصادی می‌شود، بلکه با ایجاد فرصت‌های شغلی جدید، نرخ بیکاری را کاهش داده و سطح رفاه جامعه را ارتقا می‌بخشد. علاوه بر این، کارآفرینی با تشویق رقابت در بازار، موجب بهبود کیفیت محصولات و خدمات، کاهش قیمت‌ها و افزایش کارایی می‌شود. کارآفرینان با ریسک‌پذیری و نوآوری خود، فناوری‌های جدید را وارد بازار کرده و به توسعه صنایع نوین کمک می‌کنند. همچنین، کارآفرینی می‌تواند با ایجاد ارزش افزوده در زنجیره تامین، به توسعه مناطق محروم و کاهش نابرابری‌های اقتصادی کمک کند. در نهایت، کارآفرینی با ایجاد فرهنگ نوآوری و خلاقیت در جامعه، به توسعه پایدار و بلندمدت اقتصادی کمک می‌کند. هدف پژوهش حاضر، بررسی نقش کارآفرینی در توسعه اقتصادی مطالعه موردی: (شرکت مهد کهن) می باشد. . این پژوهش به لحاظ هدف، کاربردی و از لحاظ ماهیت و روش انجام، توصیفی– تحلیلی می‌باشد. یافته ها نشان می دهد که کارآفرینی این شرکت تأثیر قابل توجهی بر رشد اقتصادی داشته است. مدل AHPبهبود یافته، امکان تحلیل دقیق‌تر و جامع‌تر عوامل مؤثر بر توسعه اقتصادی را فراهم کرد و نشان داد که نوآوری، ایجاد فرصت‌های شغلی و افزایش رقابت‌پذیری، مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بوده‌اند. شرکت مهد کهن با ارائه خدمات نوین و با کیفیت، توانسته است سهم قابل توجهی در بازار به دست آورد و به افزایش تولید ناخالص داخلی کمک کند. همچنین، ایجاد فرصت‌های شغلی مستقیم و غیرمستقیم توسط این شرکت، به کاهش نرخ بیکاری و بهبود سطح رفاه جامعه منجر شده است. علاوه بر این،

[Downloaded from yektaweb2.ir on 2026-11-09]

رقابت‌پذیری بالای شرکت مهد کهن، موجب بهبود کیفیت خدمات و کاهش قیمت‌ها شده است که در نهایت به نفع مصرف‌کنندگان و توسعه اقتصادی کشور بوده است. در مجموع، مطالعه موردی شرکت مهد کهن نشان می‌دهد که کارآفرینی می‌تواند به عنوان یک موتور محرک قوی در توسعه اقتصادی عمل کند و با استفاده از مدل‌های تحلیلی مانند AHP بهبود یافته، می‌توان به درک بهتری از نقش و تأثیر کارآفرینی در توسعه اقتصادی دست یافت. این درک می‌تواند به سیاست‌گذاران و مدیران کمک کند تا استراتژی‌های مناسب‌تری برای حمایت و توسعه کارآفرینی در کشور اتخاذ کنند.

منابع

- آشنا، ملیحه، سهیل، وثوقی، هشیار مقدم، اسماعیل، (۱۴۰۲)، نقش عوامل کلان اقتصادی بر توسعه کارآفرینی، فصلنامه مطالعات زیست بوم اقتصاد نوآوری، دوره ۳، شماره ۴.
- امین عشایری، آسو، (۱۴۰۰)، بررسی نقش کارآفرینی در تحولات اقتصادی مختلف با هدف توسعه صادرات، فصلنامه رویکردهای پژوهشی نوین در مدیریت و حسابداری، سال پنجم، شماره ۷۰.
- بیگزاده پیه جک، بهمن، (۱۴۰۲)، بررسی جایگاه کارآفرینی در توسعه اقتصادی و اجتماعی، اولین همایش بین المللی مدیریت، حسابداری و اقتصاد با رویکرد نگاهی به آینده.
- ثنائی پور، هادی، (۱۳۹۸)، توسعه ی کارآفرینی در چارچوب گفتمان اقتصاد مقاومتی: رویکردی فراترکیب، دو فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات الگوی پیشرفت اسلامی ایرانی، سال هفتم، شماره ۱۴.
- حسنی فرد، سید شمال، (۱۴۰۳)، نقش کارآفرینی در توسعه اقتصادی، دهمین همایش بین المللی مدیریت و حسابداری ایران.
- دسترنج، منصوره، امیری، فوژان، (۱۴۰۳)، کارآفرینی و نقش بخش خصوصی در رونق اقتصادی گردشگری، دومین کنفرانس بین المللی اقتصاد دریا پایه با رویکرد حکمرانی در گردشگری دریایی و ساحلی.
- شاه آبادی، ابوالفضل، قاسمی فر، ثمینه، سادات حاج موسوی، سمیه، (۱۴۰۲)، تأثیر تعاملی کارآفرینی و توسعه مالی بر پیچیدگی اقتصادی، فصلنامه اقتصاد مالی، دوره ۱۷، شماره ۴.
- صمدی، علی حسین، دانش نیا، محمد، هادیان، ابراهیم، مرزبان، حسین، (۱۴۰۰)، فصلنامه راهبرد اقتصادی، سال ۱۰، شماره ۱.
- ضیا آبادی، مریم، زارع، مهرجردی، محمد رضا، قنبری، سلیمه، (۱۴۰۳)، بررسی تاثیر کارآفرینی بر پایداری اقتصاد و محیط زیست (مطالعه موردی: منتخبی از کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه)، دو فصلنامه راهبردهای کارآفرینی در کشاورزی، دوره ۱۱، شماره ۲.
- مهدوی، محمد اسحاق، (۱۴۰۱)، فرهنگ کار و کارآفرینی و نقش آن در توسعه اقتصادی، دو فصلنامه یافته های اقتصادی، دوره ۲، شماره ۴.
- محمد زاده، پرویز، خان گلدی زاده، سمانه، کمانگر، شهرام، (۱۳۹۹)، تاثیر نوآوری و کارآفرینی بر رشد اقتصادی: یک مطالعه بین کشوری، فصلنامه علمی پژوهش های اقتصادی ایران، سال بیست و پنجم، شماره ۸۲.
- ناظری، شهریار، غیور باغبانی، سید هادی، ابراهیم زاده، مرجان، ترکمن زاده، مریم، (۱۴۰۳)، بررسی مروری ارتباط کارآفرینی شهری و اقتصاد شهری، کنفرانس بین المللی معماری، شهرسازی، هنر، طراحی صنعتی، ساخت و فناوری حکمت بنیان.
- Aparicio, S., Urbano, D., & Audretsch, D. (2021). "Institutional factors, opportunity entrepreneurship and economic growth: Panel data evidence". Technological Forecasting and Social Change, Publisher Elsevier, 102(12), 45-61.
- Domańska, A., & Zajkowski, R. (2018). Influence of state participation on business conditions and enterpreneuship in the EU countries of the former eastern bloc, Financial Internet Quarterly e-Finanse, 14(2), 9-17.
- Galindo-Martín, Miguel-Ángel & Castaño-Martínez, María-Soledad & Méndez-Picazo,
- María-Teresa, 2021. "The role of entrepreneurship in different economic phases," Journal of Business Research, Elsevier, vol. 122(C), pages 171-179.
- Galindo, M. Á., & Méndez, T. M. (2020). "Entrepreneurship, economic growth, and innovation: Are feedback effects at work?". Journal of Business Research, 67(5), 825- 829.
- Hsieh, T.Y., Lu, S.T. and Tzeng, G.H., 2004. Fuzzy MCDM approach for planning and design tenders selection in public office buildings. International journal of project management, 22(7), pp.573-584.
- Jiang, L., Tong, A., Hu, Z., & Yifeng, W. (2019). The impact of the inclusive financial development index on farmer entrepreneurship. PLoS One. 2019; 14(5): Article e0216466.
- Stoica, O., Roman, A., & Rusu, V. D. (2020). The nexus between entrepreneurship and economic growth: A comparative analysis on groups of countries. Sustainability, 12, 1186 .
- Vu, T. V. (2019). Does institutional quality foster economic complexity? MPRA Paper 97843, University Library of Munich, Germany.
- Virglerova, Z., Homolka, L., Smrčka, L., Lazányi, K., & Klieštik, T. (2017). Key determinants of the quality of business environment of SMEs in the Czech Republic, E & M Ekonomie a Management, 20(2), 87-100.

[Downloaded from yektaweb2.ir on 2026-11-09]